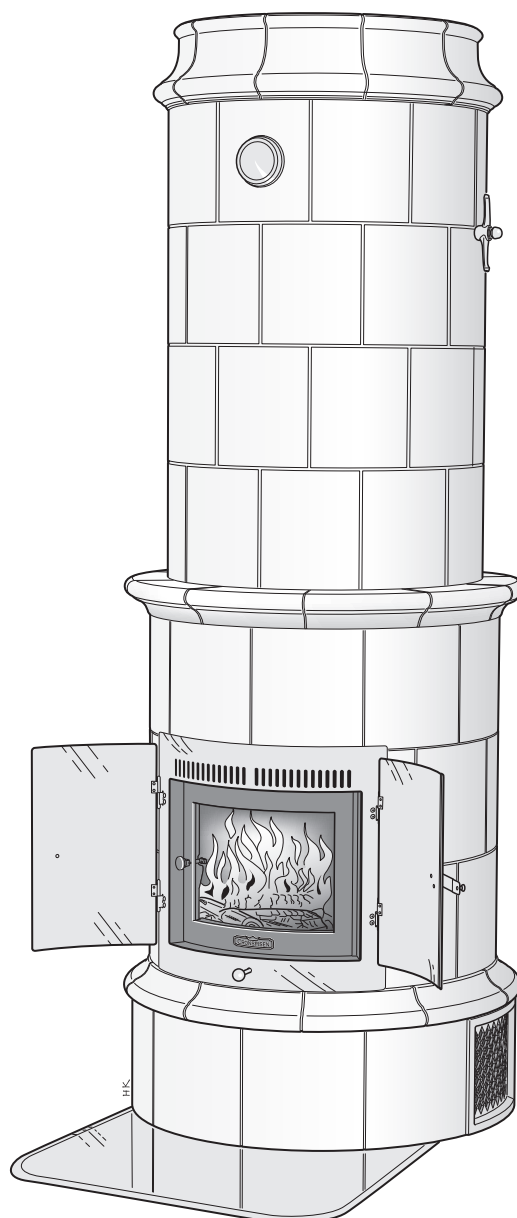
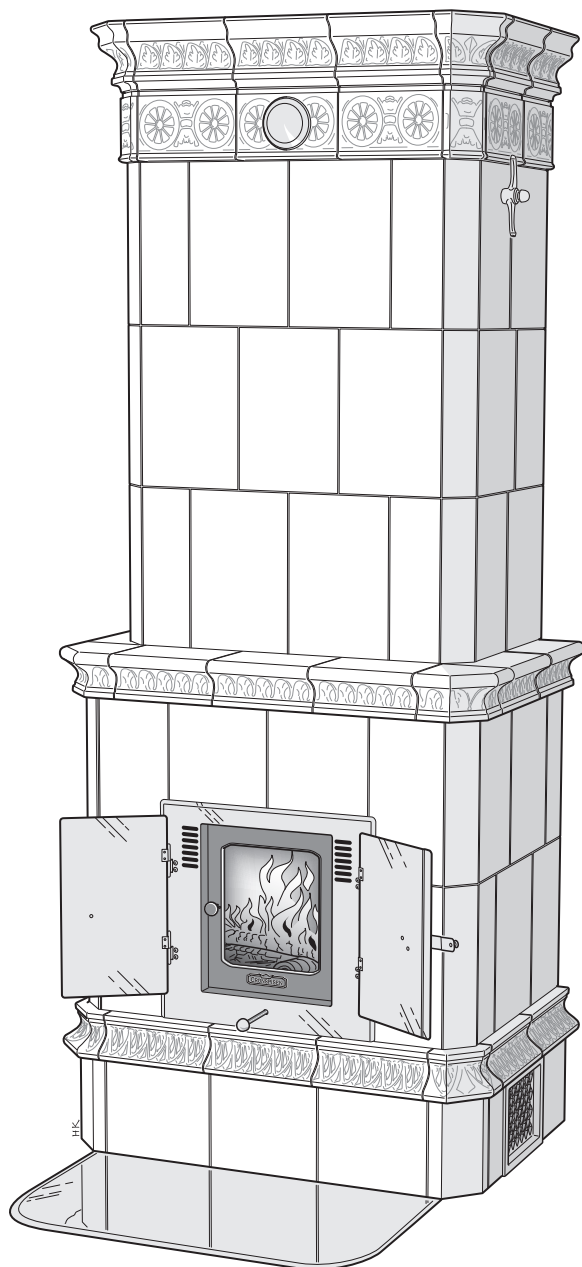

SE	Eldningsinstruktion och bruksanvisning för Cronspisen 100, 200,500	2
NO	Fyringsinstruksjon og bruksanvisning for Cronspisen 100,200,500	7
DE	Heizinstruktionen und Gebrauchsanweisungen für Kaminöfen von Cronspisen 100, 200, 500	12
GB	Lighting and Maintenance Instructions for Cronspisen 100, 200, 500	18
FI	Käyttö- ja lämmitysohjeet, Cronspisen 100, 200, 500	23

VAL AV BRÄNSLE

Alla sorters ved, såsom ved av björk, bok, ek, alm, ask, barrträd och fruktträd kan användas som bränsle i kakelugnen. Olika träslag har olika densitet, ju högre densitet veden har desto högre är energivärdet. Högst densitet har bok, ek och björk.

Färsk ved består till hälften av vatten. En del av vattnet cirkulerar fritt mellan fibrerna och en del är bundet av cellerna. Veden ska alltid torkas så att fritt vatten avdunstar. När fukthalten har sjunkit under 20 % är veden klar att användas. Om man eldar ved med högre fukthalt går en stor del av vedens energiinnehåll åt att koka bort vattnet. Är veden fuktig blir också förbränningen dålig, sot- och tjärbeläggningar bildas i skorstenen och kan i värsta fall förorsaka skorstensbrand. Utöver detta leder det också till sotiga glas på kakelugnen och obehag för boende i närheten.

För att förvissa sig om att man har torr ved bör veden avverkas på vintern och under sommaren lagras fritt luftat under tak. Täck aldrig vedstacken med en presenning som ligger ned mot marken, presenningen fungerar då som ett tätslutande lock och veden hindras från att torka.

Förvara alltid en mindre mängd ved inomhus i några dagar före användning, så att ytfukten som finns på vedträden hinner avdunsta.

Vedens fukthalt kan enkelt kontrolleras genom att en liten provbit av veden vägs före och efter det att den torkats i 80° C ugnstemperatur under 1 dygn. Beräkna därefter fukthalten genom att dividera mängden avdunstat vatten med total mängd ved, inkl. vatten.

$$\text{Fukthalt i \%} = \frac{m_{\text{före}} - m_{\text{efter}}}{m_{\text{före}}} \times 100$$

Varning! Man får absolut inte använda tryckimpregnerat trä, målat eller limmat trä, spånplattor, plast eller färgbroschyrer i en kakelugn som bränsle. Gemensamt för dessa material är, att det under förbränning kan bildas saltsyra och tungmetaller som är skadliga för miljön och kakelugnen. Saltsyran kan också angripa stålet i skorstenen eller murningen i en murad skorsten.

Viktigt för en bra förbränning är också rätt dimension på veden. Vedstorleken bör vara:

Tändningsved: Finkluven ved

Längd: 25 - 35 cm

Diameter: 2 - 5 cm

Mängd per tändning: 2,5 kg (ca. 10 - 12 finklurna bitar)

Ved: Kluven ved

Längd: 25 - 35 cm

Diameter: 7 - 9 cm

Normalmängd: 2,0 kg (2-3 bitar per ilägg)

Maxmängd: 3,0 kg (3-4 bitar per ilägg)

12 kg per eldningstillfälle

(följt av minst 9 timmar avsvälning)

24 kg per dygn

SÅ HÄR ELDAR MAN

Det är viktigt att korrekt vedmängd används, speciellt vid upptändning. Vid första eldningstillfället bör därför en våg användas för att se och lära hur mycket 2,5 kg tändningsved är. Kontrollera även hur mycket normal- och maxmängd är.

Kakelugnen är endast avsedd att eldas med stängd lucka. Öppna alltid luckan sakta och försiktigt för att förhindra inrykning pga tryckförändringen i eldstaden.

Kakelugnens funktion är olika beroende på dragförhållandet i skorstenen. Att komma underfund med rätt inställning på förbränningsluftspjället och startspjället, samt lämplig mängd och storlek på veden brukar ta några eldningar.

Upptändning

Viktigt!

Var uppmärksam på att om en för liten vedmängd används vid upptändningen eller att veden är för grovt kluven uppnås inte rätt arbetstemperatur i brännkammaren. Följden av en felaktig upptändning blir dålig förbränning med kraftig sotbildning eller att elden slocknar när luckan stängs.

Om huset har mekanisk ventilation skall ett fönster öppnas i närheten av kakelugnen före upptändning. Låt fönstret stå öppet några minuter tills brasan tagit sig.

För att snabbt få en bra glödbädd, skall det alltid ligga ett tunt lager av aska och förkolnade bitar i kakelugnen.

1. Öppna förbränningsluftspjället, rökspjället och startspjället till fullt öppet läge..
2. Lägg in tändningspapper eller tändblock, samt ca 2,5 kg finkluven ved i mitten av kakelugnen. Veden travas liggande kors och tvärs.
3. Tänd brasan. Ställ luckan på glänt med en öppning på ca 10 mm mot kassetten.
4. När brasan har tagit sig ordentligt efter ca 10-15 minuter stängs luckan helt. Med bra drag i skorstenen regleras startspjället till ca 1/4 av full öppet läge.
5. När första vedpåfyllningen gjorts och tagit sig ordentligt kan startspjället stängas.

Det kan variera hur tidigt startspjället kan stängas. Detta beror på hur varm kakelugnen är sen föregående eldning och dragförhållandet i skorstenen.

Vedpåfyllning

Strax innan brasan brunnit ned och lågorna slocknat är det dags att lägga på ved.

1. Öppna handtaget till luckan och låt undertrycket i brännkammaren utjämnas under några sekunder innan luckan öppnas helt.
2. Lägg på 2-3 vedträd till en samlad vikt på ungefär 2-2,5 kg. Lägg veden så att mellanrum mellan vedträden bildas. Detta för att uppnå ordentlig luftblandning. Stäng därefter luckan.
3. Förbränningsluftspjället skall vara helt öppet under 2-3 min tills vedträden blivit svarta och brinner ordentligt. Om ni därefter önskar en långsammare förbränning kan tillförseln av förbränningsluft minskas. Beroende av temperaturen i kakelugnen och draget i skorstenen varierar förutsättningarna för reglering av

förbränningen. Kom ihåg att elden alltid ska brinna med ljusa klara lågor.

4. Gör ytterligare två vedpåfyllningar på 2-2,5 kg vardera. Låt därefter kakelugnen avge den ackumulerade värmen under 9-12 timmar innan eldningsförfarandet upprepas. Överskrid inte den maximalt tillåtna mängden ved på 12 kg per eldningstillfälle med en påföljande avsvlningsperiod på minst 9 timmar. Maximalt tillåten mängd ved är 24 kg per dygn.
5. När glöden har slocknat kan förbränningsluftspjället och rökasspjället stängas. Detta för att undvika värme-läckage genom skorstenen under avsvlningsperioden.

Viktigt!

Det är viktigt att det snabbt börjar brinna i vedträden. Snabb antändning fås genom att öppna förbränningsluftspjället helt eller att låta luckan stå på glänt under en kort stund. Pyrelldning ger kraftig rökutveckling och kan i värsta fall orsaka hastig gasantändning med skador på kakelugnen som följd.

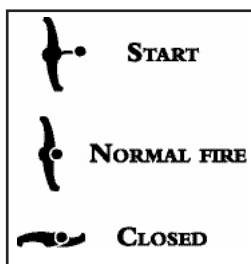
Det är viktigt att rökasspjället inte stängs förrän all glöd i kakelugnen har slocknat.

SPJÄLL

Under luckan på kakelugnen finns ett reglage till förbränningsluftspjället. När reglaget är utdraget är det öppet. Förbränningsluftspjället ska vara fullt utdraget under upptändning och i början av första vedpåfyllningen. Först när kakelugnen och skorstenen är varma kan tilluften regleras. Hur mycket tilluften kan regleras beror på hur varm eldstaden är samt hur stort draget är i skorstenen. När all glöd har slocknat kan förbränningsluftspjället stängas helt.

På sidan av kakelugnens övre del finns två spjällreglage. Spjällreglaget som dras ut och in styr startspjället. När reglaget är utdraget är startspjället öppet. Reglaget som man vrider styr rökasspjället. När reglaget står lodrätt är rökasspjället öppet och när det ligger vågrätt är det stängt.

En etikett som beskriver de tre lägena på rökasspjället och startspjället medföljer kakelugnen. Etiketten är statiskt häftande och sätts fast på sidan av kakelugnen intill rökasspjället genom att ytorna fuktas med vatten.

- **START.** Vid uppstart ska startspjället vara utdraget och öppet. Rökasspjället ska stå lodrätt och vara öppet.
- **NORMAL FIRE.** Vid normal eldning ska startspjället vara inskjutet och stängt. Rökasspjället ska stå lodrätt och vara öppet.
- **CLOSED.** Efter avslutad eldning ska startspjället vara inskjutet och stängt. Rökasspjället bör ligga vågrätt och vara stängt.

ALLMÄNT

En rätt eldad kakelugn ger god värmeekonomi och skön värme under lång tid. Kakelugnen bör eldas regelbundet med avsvlningsperioder på 9-12 timmar. Rekommenderat är därför att elda två gånger per dygn vilket ger en jämn värmeavgivning under lång tid. Brasorna bör inte vara för stora. Vedmängden vid normaleldning är 2 kg per vedpåfyllning. Rekommenderat är en upptändning på 2,5 kg följd av tre vedpåfyllningar vilket innebär ca 9 kg per eldningstillfälle. Utvändigt bör kakelugnen inte bli varmare än att man kan beröra den med handen utan att bränna sig vilket är ca 65°C. Högsta tillåtna vedmängd är 3 kg per vedpåfyllning och maximalt 12 kg per eldningstillfälle följt av en avsvlningsperiod på minst 9 timmar. Maximal vedmängd per dygn är 24 kg och avser då eldning med huggen björk eller annan lövved med 18 % fukthalt. Vid eldning med samma vedmängd med exempelvis barrved uppnås väsentligt högre eldstadstemperaturer. Vid överskridande av högsta tillåtna vedmängd kan kakelugnen och närliggande byggnadsdelar överhettas. Livslängden förkortas och delar i kakelugnen kan skadas och garantin gäller ej

NÄR KAKELUGNEN ÄR NY

Innan kakelugnen används första gången ska den vila minst en vecka så att fästmassan får tid att härda. Elda max 2 timmar de första gångerna. När kakelugnen eldas första gångerna kan det uppstå en speciell lukt som sammanhänger med att en viss oljebeläggning och överflödigt färg kan finnas kvar på plåtarna. Efter några brador försvinner lukten.

UNDERHÅLL AV KAKELUGN

Vid eldning kan glaset bli sotigt, även när kakelugnen eldas med torr ved med en fukthalt på 15 – 20%. Rengör man regelbundet räcker det oftast att torka med ett torrt papper. Om sotet funnits en längre tid på glaset tar man lämpligen bort det med rengöringsmedel eller ett speciellt sotbortagningsmedel. Dessa medel finns att köpa i en dagligvarubutik eller hos er lokala kakelugnsåterförsäljare.

- Använd aldrig rengöringsmedel som innehåller något slipmedel, glaset kan då skadas.
- När ugnen ska tömmas på aska, se då till att det inte finns glöd kvar. Askkan skall förvaras i en obrännbarbehållare med lock i minst ett dygn innan den kastas.
- Kaklet rengöres med vatten och diskmedel, eftertorka med torr trasa.
- Kontroll av packningar är viktigt ur förbränningssynpunkt, eftersom slitna packningar försämrar förbränningen när kakelugnen drar "tjuvluft".
- Lackerade delar på kakelugnen kan rengöras med en fuktig trasa, eventuellt med lite diskmedel. Detaljer av mässing måste regelbundet putsas för att bibehålla glansen. Skador på lackerade delar, t ex mindre repor, kan bättras med Cronspisen bättringsfärg. Kontakta er återförsäljare.

• Eftersom det hela tiden förekommer ett stort flöde av luft genom kakelugnen, kall rumsluft sugas in och varm luft släpps ut, kan det samlas damm innanför gallret under kakelugn. Därför bör man regelbundet rengöra under kakelugnen.

• Detaljer som sitter nära själva eldhärden kan behöva bytas ut. Exempel på sådana detaljer är eldstadsbeklädnaden. Livslängden på dessa detaljer beror på hur mycket och på vilket sätt kakelugnen har brukats.

SOTNING

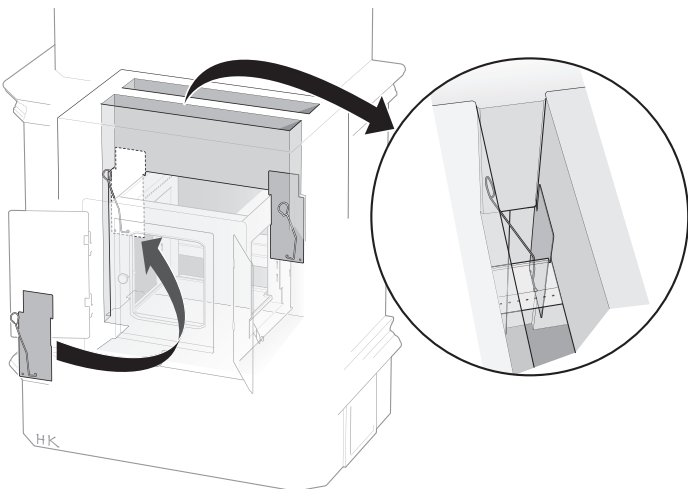
Sotning av kakelugn, skorstenskanaler samt skorstensanslutningar bör ske av skorstensfejarmästare. För att komma åt att sota runt rökgasspjället och bakåtanslutningen öppnas startspjället och sotluckan tas bort. Ta ner rökhyllan och ta bort vermiculitplattorna på eldstadens sidor. I rökkanalerna som finns på båda sidor om eldstaden hänger det styrplåtar på insatsens kanter. Haka av styrplåtarna från insatsen och ta bort dem. Nu kan man komma åt att sota alla kanaler innifrån eldstaden. För att få upp sotet från botten av kakelugnen används lämpligast en sotdamsugare. Hur man monterar tillbaka delarna på rätt sätt beskrivs i nästa avsnitt.

Om en skorstensbrand uppstår eller befaras, skall förbränningsluftsspjället och luckan stängas. Kontakta om nödvändigt brandkåren för släckning. Efter en skorstensbrand skall alltid skorstenen besiktigas av skorstensfejarmästaren.

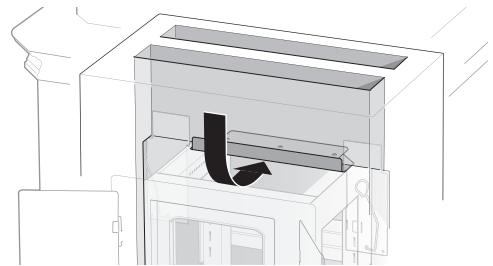
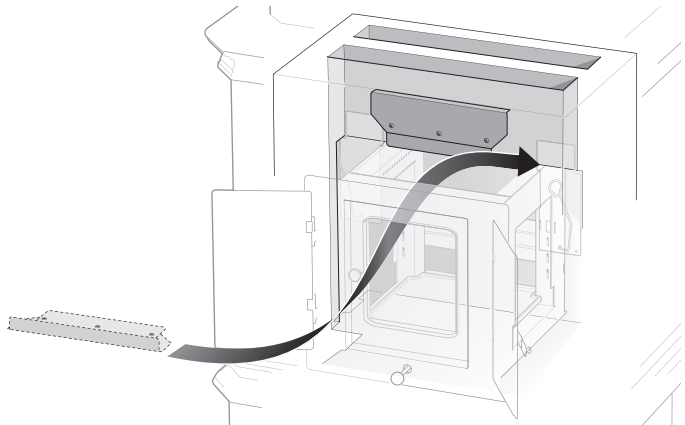
Detaljer i brännkammare Cronspisen 100, 200

Styrplåtarna har till uppgift att styra rökgaserna långt ner på sidorna. För upp styrplåten i den vänstra främre sidokanalen. När plåten förs in vinklas den lite och trycks mot den främre kanalväggen så att fjädern böjs. För upp styrplåten så högt att hacket är i höjd med kanten på hålet i sidan på insatsen. Vinkla tillbaka plåten så att den är parallell med framsidan och haka fast den på insatsens kant.

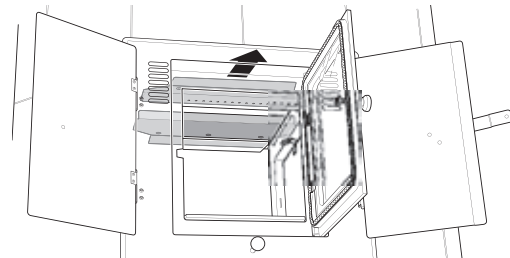
Styrplåten ska hänga på insatsens kant och ligga an mot mellanväggen mellan de främre och bakre kanalerna. Montera den högra styrplåten på samma sätt.

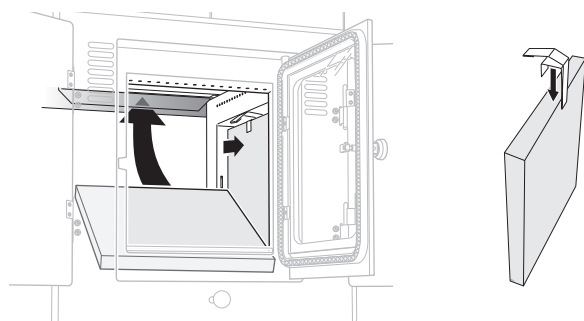
För upp den bakre rökhyllan och placera den på ovensidan av insatsen. För den bakåt så att den ligger an mot mellanväggen mellan de bakre och främre rökkanalerna.

För upp den främre rökhyllan på motsvarande sätt och för den mot den främre mellanväggen.

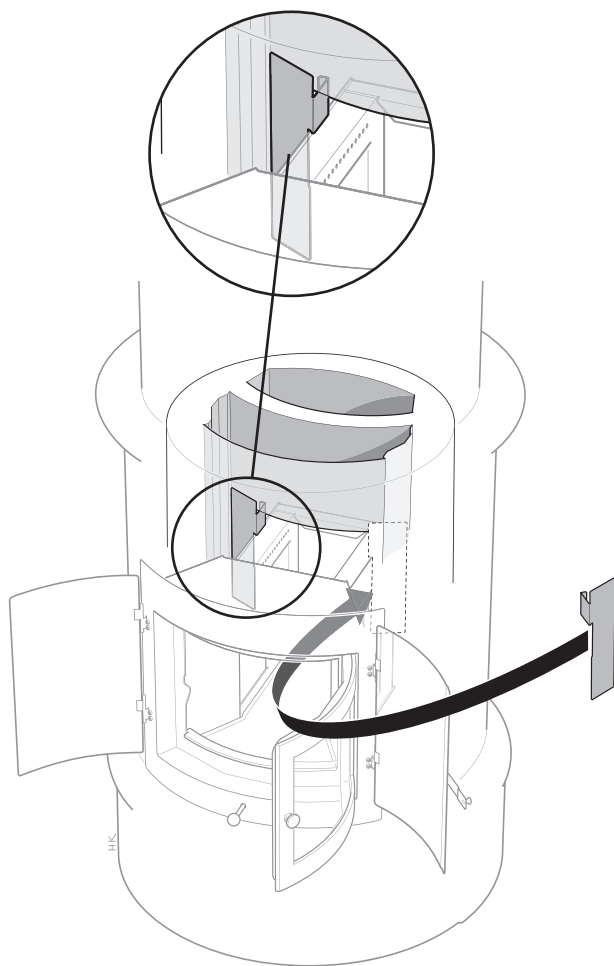
Fäst hållarna på vermiculiteplattorna och montera plattorna på sidorna. Skjut fram plattorna så långt det går mot framsidan av insatsen så att luftinsläppen i bakkant inte blockeras. För upp den bakre vermiculiteplattan i U-profilen längst in. Ställ därefter ner den vertikalt på gjutgodsbottnen.

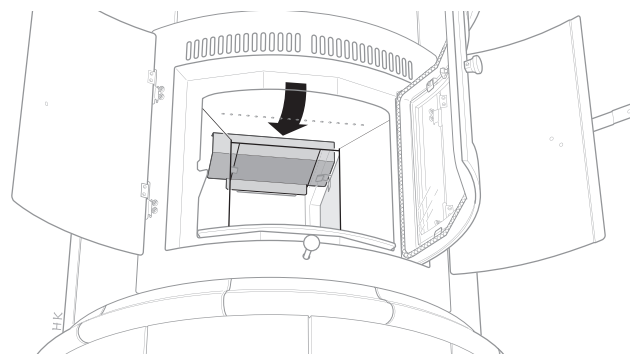
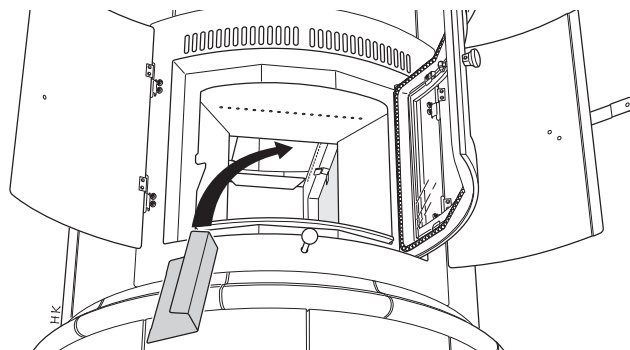
Detaljer i brännkammare Cronspisen 500

Styrplåtarna har till uppgift att styra rökgaserna långt ner på sidorna. För upp styrplåten i den vänstra främre sidokanalen. När styrplåten förs in vinklas den lite åt höger så att den bockade delen är parallell med insatsen. För upp styrplåten så högt att hacket är i höjd med kanten på hålet i sidan på insatsen. Haka fast den på kanten av insatsen. Stick upp handen i mitten och känn på ovansidan av insatsen att båda hakarna på den bockade delen sitter runt kanten. För styrplåten bakåt tills den går mot den svängda mellanväggen.

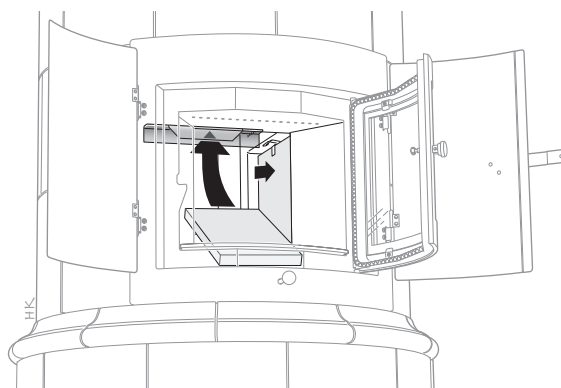
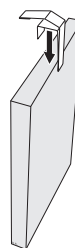
Styrplåten ska hänga på insatsens kant och ligga an mot mellanväggen mellan de främre och bakre kanalerna. Montera den högra styrplåten på samma sätt.

För upp rökhyllan och placera den på ovansidan av insatsen. För den bakåt mot insatsens bakvägg. Om det är tajt mellan insatsens ovansida och mellanväggen i stommen kan man trycka ihop rökhyllan lite så den blir lägre.

Fäst hållarna på vermiculiteplattorna och montera plattorna på sidorna. Skjut fram plattorna så långt det går mot framsidan av insatsen så att luftinsläppen i bakkant inte blockeras. För upp den bakre vermiculiteplattan i U-profilen längst in. Ställ därefter ner den vertikalt på gjutgodsbotten.

MÖJLIGA ORSAKER TILL DRIFT-STÖRNINGAR OCH ÅTGÄRDER FÖR DESSA

Det är dåligt drag i kakelugnen efter nyinstallation.

- Kontrollera skorstenens längd så att den uppfyller kraven dvs en meter övernock, samt att den har en totallängd på minst 3,5 meter.
- Kontrollera att det inte finns något i skorstenen som hindrar rökgaserna och att inte något närliggande hus eller träd påverkar vindarna kring skorstenen.
- Kontrollera också skorstenens area (gäller befintlig murad skorsten), som bör vara 150-200 cm².

Det är svårt att tända brasan och elden dör kanske ut efter en kortare tid.

- Detta kan bero på att veden inte är tillräckligt torr, kontrollera veden.
- En annan orsak kan vara undertryck i huset, exempelvis vid användning av köksfläkt eller annan mekanisk ventilation. Öppna ett fönster i närheten av kakelugnen under upptändning. Ni kan också prova med att tända några tidningspapper och hålla upp i kakelugnen för att få igång draget.
- Tilluftskanalen utifrån kan vara helt eller delvis tilltäppt. Ta loss slangen och provsuga med förbränningsluft från rummet.
- Förbränningsluftsspjället kanske inte är öppet.
- Det kan också bero på att kakelugnens rökuttag kan vara tilltäppt av sot, vilket kan förekomma efter en sotning. Kontrollera genom att ta bort sotluckan, eldstadsinklädnaden och rökhyllan.

- Slutligen bör ni återigen gå igenom eldningsanvisningen. Kanske var mängden ved för liten och grundglöden har därför blivit för klen och kall för att tända nästa påfyllning av ved.

Det bildas onormalt mycket sot på glaset

Det blir alltid en viss sotbeläggning på glaset och det byggs på lite grann efter varje eldning. Sot på glaset beror i huvudsak på tre saker:

- Veden är fuktig, vilket leder till en dålig förbränning med en stor rökutveckling som följd.
- Det är för låg temperatur i brännkammaren vilket orsakar ofullständig förbränning och dåligt drag i skorstenen.
- Handhavandet är inte korrekt, tex luckan stod inte i upptändningsläget i ca 15 min.

Kontrollera fukthalten på veden, se till att ni har en bra grundglöd och gå igenom eldningsanvisningen en gång till.

Lukt av rök i kakelugnens omgivning i perioder.

Detta kan förekomma vid vindnedslag i skorstenen och sker oftast vid en bestämd vindriktning när det blåser. En annan orsak kan vara om luckan öppnats när det brinner mycket. Uppstår det problem som ni själva inte kan avhjälpa, kontakta återförsäljaren eller skorstensfejarmästaren.

Med dessa eldningsråd hoppas vi att ni skall få en njutbar, ekonomisk och problemfri användning av er kakelugn.

Varning!

I drift blir vissa ytor på kakelugnen mycket varma och kan förorsaka brännskador vid beröring.

Var också uppmärksam på den kraftiga värmestrålningen genom luckglaset.

Om brännbart material placeras närmare än angivet säkerhetsavstånd kan brand förorsakas.

Pyrelldning kan orsaka hastig gasantändning med risk för både materiella skador och personskador som följd.

